

Nucený výkup akcií a výše protiplnění

Právo na zaplacení přiměřeného protiplnění v případě nuceného výkupu účastnických cenných papírů vzniká jejich vlastníkům v souladu s ustanovením § 183m odst. 2 obch. zák. již při splnění tam vymezených podmínek. V rozhodnutí, kterým bylo podle ustanovení § 183k obch. zák. přiznáno právo na jinou výši protiplnění, soud pouze deklaruje, jaká výše protiplnění je přiměřená, toto rozhodnutí tudíž nemá konstitutivní povahu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 2403/2010, ze dne 16.11.2010)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci navrhovatelů a) Ing. T. V., zastoupeného Mgr. M. P., advokátem, se sídlem v P., a b) Ing. T. K., zastoupeného JUDr. J. S., advokátem, se sídlem v P., za účasti 1) OKD, a. s., se sídlem v O., a 2) RPG I. SE, se sídlem K., obou zastoupených JUDr. P. D., advokátem, se sídlem v P., o přezkoumání přiměřenosti protiplnění, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 26 Cm 114/2005, o dovolání navrhovatele b) a R. M., zastoupeného JUDr. J. S., advokátem, se sídlem v P., proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. ledna 2010, č. j. 8 Cmo 145/2009-797, tak, že usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. ledna 2010, č. j. 8 Cmo 145/2009-797, se zrušuje a věc se vrací odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 2. února 2009, č. j. 26 Cm 114/2005-727, určil, že přiměřené protiplnění za 1 kus kmenové akcie emitované společností OKD, a. s., identifikační číslo 26863154 (dále jen „společnost“), ISIN: CZ0005100651, o jmenovité hodnotě 1.000,- Kč v zaknihované podobě, činí 956,10 Kč (první výrok), zamítl návrh na určení, že společnost RPG INDUSTRIES SE (dále jen „hlavní akcionář“) je povinna poskytnout v souvislosti s rozhodnutím valné hromady společnosti ze dne 25. července 2005 o přechodu akcií společnosti ve vlastnictví ostatních akcionářů na hlavního akcionáře, ve smyslu ustanovení § 183i zákona č. [513/1991 Sb.](#), obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), oprávněným osobám protiplnění ve výši 4.592,- Kč (druhý výrok) a rozhodl o nákladech řízení (třetí a čtvrtý výrok) a poplatkové povinnosti navrhovatelů (pátý výrok).

Proti rozhodnutí soudu prvního stupně podal navrhovatel b/ odvolání, a v průběhu odvolacího řízení navrhl, aby soud připustil vstup R. M., do řízení. Návrh odůvodnil tím, že dne 2. června 2009 uzavřel s R. M. smlouvu o postoupení části (50 %) pohledávky, která vznikne postupiteli „až na základě rozhodnutí soudu v řízení sp. zn. 26 Cm 114/2005“.

Vrchní soud v Olomouci – odkazuje na ustanovení § 107a zákona č. [99/1963 Sb.](#), občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) – ve výroku označeným usnesením návrhu na vstup R. M. do řízení na straně navrhovatelů nevyhověl, uzavíraje, že „předmětná pohledávka postupovaná postupní smlouvou dosud neexistuje, nebyly tak splněny podmínky stanovené pro vstup R. M. na základě postupní smlouvy do tohoto řízení (§ 107a o. s. ř.)“.

Proti usnesení odvolacího soudu podali navrhovatel b/ a R. M. dovolání, namítajíce, že jsou dány dovolací důvody podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř., tedy, že napadené usnesení spočívá na nesprávném právním posouzení věci, a navrhujíce, aby Nejvyšší soud napadené usnesení zrušil.

Dovolatelé poukazují na to, že navrhovatel b/ má pohledávku za společností a hlavním akcionářem a v souladu s ustanovením § 524 zákona č. 40/1964 S., občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“) je „oprávněn (i bez souhlasu dlužníka) svoji pohledávku postoupit (písemnou smlouvou) jinému“. Postoupení části pohledávky navrhovatele b/ na R. M. bylo odvolacímu soudu doloženo postupní smlouvou, ve které je postoupená část pohledávky „jednoznačně určena“. Postupovaná část pohledávky přitom „není pohledávkou, jejíž postoupení by bylo zákonem vyloučené“.

Dovolatelé zdůrazňují, že odvolací soud při svém rozhodování „zřejmě pochybil, pokud s návrhem navrhovatele b/ ze dne 27. srpna 2009 zacházel jako s návrhem na uplatnění procesního nástupnictví při singulární sukcesi ve smyslu ustanovení § 107a o. s. ř.“ Podle dovolatelů měl odvolací soud s uvedeným návrhem zacházet „jako s návrhem (oznámením ve smyslu ustanovení § 94 odst. 1 o. s. ř.) o tom, že je zde osoba (R. M.), o jejichž právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno“.

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 239 odst. 2 písm. b/ o. s. ř. a je i důvodné.

Řízení o přezkoumání přiměřenosti protiplnění podle ustanovení § 183k obch. zák. je uvedeno mezi spory vypočtenými v ustanovení § 9 odst. 3 písm. g/ o. s. ř., a spadá tudíž mezi tzv. řízení o některých otázkách obchodních společností podle ustanovení § 200e o. s. ř. V těchto věcech se účastenství řídí ustanovením § 94 odst. 1 větou první o. s. ř. (§ 200e odst. 3 věta první o. s. ř.).

Jak Nejvyšší soud uzavřel v usnesení ze dne 30. ledna 2008, sp. zn. 29 Cdo 4554/2007 (jež je veřejnosti dostupné na webových stránkách Nejvyššího soudu), ustanovení § 107a o. s. ř. je použitelné pouze ve sporném řízení a v řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem (srov. § 250b odst. 2 o. s. ř.). V řízení, v němž se účastenství řídí ustanovením § 94 odst. 1 o. s. ř., se případná hmotněprávní sukcese se projeví bez dalšího v okruhu účastníků řízení, neboť účastenství je tu přímo spjato s tím, o čí práva nebo povinnosti má v řízení jít.

Nastala-li v průběhu tzv. nesporného řízení (jímž jsou i řízení vymezená v ustanovení § 200e o. s. ř.) právní skutečnost, s níž je spojen převod nebo přechod práva či povinnosti, o něž v řízení jde, nepoužije se ustanovení § 107a o. s. ř., ať už v řízení před soudem prvního stupně nebo v řízení odvolacím, a soud nevydá rozhodnutí podle ustanovení § 107a odst. 2 o. s. ř. Zjistí-li takovou skutečnost (nebo je-li soudu oznámena některým z účastníků) pokračuje v řízení s procesním nástupcem dosavadního účastníka poté, kdy o pokračování v řízení s procesním nástupcem uvědomí účastníky i procesního nástupce přípisem či usnesením o vedení řízení podle § 167 o. s. ř. V této situaci není na místě ani postup podle § 94 odst. 3 o. s. ř., neboť uvedené ustanovení se vztahuje na případy, kdy někdo z těch, o jejichž právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno, se neúčastní řízení (ač tomu tak mělo být) od jeho zahájení.

Jelikož napadené usnesení není správné a dovolací důvod uvedený v ustanovení § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř. byl uplatněn právem, Nejvyšší soud usnesení odvolacího soudu podle § 243b odst. 2 část věty za středníkem o. s. ř. zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta první o. s. ř.).

V dalším řízení odvolací soud nepřehlédne, že právo na zaplacení přiměřeného protiplnění v případě nuceného výkupu účastnických cenných papírů vzniká jejich vlastníkům v souladu s ustanovením § 183m odst. 2 obch. zák. již při splnění tam vymezených podmínek. V rozhodnutí, kterým bylo podle ustanovení § 183k obch. zák. přiznáno právo na jinou výši protiplnění, soud pouze deklaruje, jaká výše protiplnění je přiměřená; toto rozhodnutí tudíž nemá konstitutivní povahu.

Právní názor Nejvyššího soudu je pro odvolací soud závazný (§ 243d odst. 1 část věty první za středníkem, § 226 odst. 1 o. s. ř.).

Rozhodné znění občanského soudního řádu, podle kterého Nejvyšší soud dovolání projednal a rozhodl o něm (od 1. července 2009), se podává z bodu 12., části první, článku II. zákona č. [7/2009](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ochrana spotřebitele \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovněprávní vztah \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určení otcovství \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Jméno v obchodní firmě právnické osoby](#)
- [Dokazování](#)